אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאךאכאלאםאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבדבכבלבסבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהךהכהלהםהמהןהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזזחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרזשזתז תאחבחגחדחהחווזיחחחטחיחדחכחלחםחמחןותנחסחעחווחפחץחצחקחרחשחתח טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטךטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילךלכלללםלמלןלנלסלעלףלפלץלצלקלרלשלתל םאםבםגםדםהםוםזםחםטםיםךםכםלםםםמםןםנםסםעםףםפסץםצםקםרםשםתם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימךמכמלמםמממומנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוץוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינךנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסיסקסכסלסםסמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאץבץגץדץהץוץזץחץטץיץדץכץלץםץמץןץנץסץעץףץפץץץצץקץרץשץתץ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצךצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצצקצרצשצתצ קאקבקגקדקהקוקזקחקטקיקדקכקלקםקמקוקנקסקעקףקפקץקצקקקרקשקתק רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקרררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותאתחתטתיתדתכתלתםתמתותנתסתעתףתפתאתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הור־ תי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל־טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוב־ רי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המו־ לה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק״ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במי־ לי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובס־ פורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל ״היהודים האדמונים״ וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־ דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, י"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים־קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי (נפקא מינה) מי פתי יעמד ויסתכל בזה) ולא יהא זה כ)פיאַעסס) – במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר ״חלה״ של סולת נקיה עם צלי ״רוסילפלייש״ בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקדוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקוד מנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ישראל!... הביטו לו וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

וּיְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכֵּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאָנָה בְגַנּוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוֹמַת הַצְּהָרִים, וּשְׁנִי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוּמָם מְרַאֲשׁוֹתָיו וּמְנַפְּנְפִים בִּמְנִיפּוֹת,לְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וַיְהִי אַךְּ נֶאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת אֵינִי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲבֹר דְּבוֹרָה מְטִּבְּה מְשׁוֹטֶטֶת, וְהִיא לֹא הִשְׁנִּיפָוֹת, וַתַּרֵד וַתֵּשִׁב עַל אֵף הַמֶּלֶךְ וַתַּעַקְצָהוּ. וַיִּיקַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּאֵב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְגַם אַפּוֹ בָצֵק וַנֻּאְדֵּם כְּרְמוֹן. וַיְבַקֵּשְׁ שְׁלֹמֹה וַיִּתַר אַפּוֹ. נִיְחַב אָפּוֹ בָאֵלְים לּוֹ, וַיְּהַמֵּשׁ וְיִמְשֹׁשׁ – וְאִינְנָה, כִּי עַד כֹּה ועַד כֹּה וְהַפּוֹקְעָת נְמְלְטָה עַל נַפְשָׁה וֹתְנַעְלֶם. מְלֶנֶע לְרָצַע, וַיִּפְרֹץ לָרֹב, עַד הֵיוֹתוֹ כְקשׁוּא. וַיִּזְעף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּקְבּוֹ וְכָל־פְּנָיו הָפְּכוּ חֹמֶץ. וְבָּלְיבְּיָיוֹ הָפְכוּ חֹמֶץ, וְבָּלְיבִּין הָבְּכוֹ חְצָּבְר חִבְּקוֹת וְהַדְּפוֹל אָלִיו אֶת־כָּל־הַדְּבוֹרִים וְאֶת־כָּל־הַבְּלּהֹרוֹתִיהָם וְאֶת־כָּל־הַבִּקוֹת הַדַּפְּוֹת הָדַפְּוֹת הָדַפְּוֹת הְבַּקּוֹת הְבַּקּוֹת הְבָּקוֹת הְבָּקוֹת וְבַלְּבוֹת וְבָלְים בְּנִלוֹת אֲשֶר בְּנֵל וְאַשֶּר בְּנֵל וֹאֲשֶר בְּלַ־הְנִיוֹ, הַשְּבְיוֹת וְהַבְּקוֹת הָבְּקוֹת הָבְּקוֹת הְדָּפְלֹת הְבִּלְתִיהם וְבָּלְרוֹת יִם בְּלִיתִיהם וְבָּלְרוֹת וְבָּקוֹת הָבְּקוֹת וְבָבְּלְתִיהם וְכָּלִיה בְּמִלְרוֹת וְבְלָב הְנִילְהוּת מְחֲנִיהם וְכָּלְרוֹים לְבְלִים בְּמוֹל הַבְּעְלָה הְנִלְים בְּלִיתְילָה, מַחֲנֶה הַבְּלִיהְ הָּבְּלוֹת הָבְּלְבִּלְם בְּהוֹלִים, וְכָלֶם הּוֹבִים הְבָּלְרוֹת הְבָּבְיתוֹם לְבְּבִי בְּהוֹלִית בְּבְילִית בְּנִי הַבְּלּיתוֹת בְּמִילְבִית הְעִבְּתוֹת בְּבְּרוֹ בִּנְתְילִה, בְּיִבְּלְית הְבָּבְּתוּת הְצִּלְית הְבְּיתְית הְעִלְיתְּת בְּבְיתְילְהוֹת בְּבְית בְּבְיתְיבְיל בְּבְבְיתוּת בְּילְיבִּית הְשְּבְּת הְבְּלִית בְּבְית הְבְּבְית הְבְּילְבְית הְבְּיתְבְּבוּת הְילִית הְבְּבְית הְבְּבְיתְבּבוּת הְבְּבְית הְבְּבְית הְבְּבְית הְבְּבְית הְבִּית הְבְּבְית הְבְּבְית הְבְּלְבְּבְּל בְּבְבְּתְבְּבְּבְּבְית הְבְּבְּבְי הְבְבּבְי הַבְּבְית הְבְּבְילְבְית בְּבְיי הְבְּבְבְּבְית בְּבְבְיבְי הְבְבְּבְית הְבְּבְי הְבְּבְבְי

יָהַמֶּלֶדְ בַּחַרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

״ַנִס!״

וְדִמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פִתְּאֹם בְּכָל־הַמַחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אָכֵן גָּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עָצוּם וְרַב עַד מָאד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בֵּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלָּא עַד שֹׁפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּכְאֵבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּלִיַעל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִמַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לִבָּהּ, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶךְ כֹּה!״

וּבֶאֱמוֹר הַמֶּלֶדְ ״כּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹּאד, כְּמַרְאֶה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עוַלַלְתֶּם לַמֶּלֶדְ!

ֶרֶגַע הֶחֱרִישׁוּ הַדְּבוֹרִים, כִּי נִדְהָמוּ מְאֹד מִפַּחד הַמֶּלֶךְ וְגַעֲרָתוֹ; וְאוּלֶם בָּרֶגַע הַשֵּנִי הִתְּאוֹשְׁשוּ מְעַט, וַתַּעֲבֹר הֶמְיָה חֲרִישִׁית מִמַּחֲנֶה אֶל מַחֲנֶה, הֶמְיַת מְבוּכָה וְתִמְהוֹן לֵבָב; הוֹי, הוֹי, מִי וָמִי עָשָׂה אֶת הַתּוֹעֵבָה? מִי הוּא זְ־זְּ־זֶה וְאֵי־זְ־ זְ־זֵה הוּא?

ּוְעַד הֵם מְזַמְזְמִים חֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׁאָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה, וַתִּישַׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶדְּ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: ״הִנְנִי בְיָדְדּ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְּ! אָנֹכִי הַחוֹטֵאת!״

״אַתְּ?! - נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר - עַל אַף הַמֶּלֶדְ? וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַף?״

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶהְ! חָלֹנָלה לְבַת אֲמֶתְךּ מִפְּגֹע בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאנֶלֶת וִּמִבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמַדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְחִין בֵּין אַף לְצֶרְח וּבִין אַף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאֵה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתָחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַפָּאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחֲרֵי עִינֶיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נֶּחְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּעִט אֵלָיו לָמֹץ מִמֶּנּוּ לְרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ פְּנֵי הַמֶּלֶדְ נִגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִּם שְׁלֹשָׁה צִחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רֶגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְּבִיב לְזָוִיוֹת שְׂפָתָיו כְּאִלוּ חָתְרָה לַעֲלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׁחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יָשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּעִינֵי הַמֶּלֶדְ. וְאוּלָם הַמֶּלֶדְ זָכַר כְּרֶגַע אֶת־עֲזוּז אַפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמַר:

״וּמַה בְפִיךְ עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת? רוֹאָה אֲנִי כִּי שְׂפָתֵךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מְנוּחָתָהּ כַּבוֹד.״

וְהַדְּבוֹרָה הוֹסִיפָּה אֹמֶץ וַתְּדַבֵּר:

״וְלוּ יְהִי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פֶּשַׁע? תִּקְטַן וְתִצְעַר נָא אֵפוֹא הַיּוֹם הַיֶּה בְּעִינֵי הַמֶּלֶדְ גַּם חַפַּאת בַת אֲמָתְדְּ הַדַּלֶּה כִּקְטֹן שִׁכְלָה וִּכְצְעֹר יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּדְּ אַדְּ הַפּּעַם. וּמִי יוֹדֵע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמָצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ חֵפֶץ וּמוֹעִיל גַּם בִּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִׁיבוֹתִי גְמוּל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ.״

הַדְּבָּרִים הָאֵלֶּה הִצְּהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עַד כִּי סָרָה כִמְעַט מֵעָלָיו כל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבְתִתּוֹ קוֹלוֹ בִּשְּׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֵר: ״אִי עַזַּת מֵצַח? הַבָּדְ יִמְצָא הַמֶּלֶדְ חֵפֶץ וּמוֹעִיל? אָם אַתְּ תִּנְמְלִי לוֹ? נוּסִי כְרָגַע, וְאִם אַיִּן...״ ענד בדרב במי במלד נבדרובה בחמנה מבשב בנכנם נינינה

עוד הַדָּבָר בְּפִי הַמֶּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פְּרְשָׁה כְּנַפַיִם וְאֵינֶנָּה. מענים במלד במשני בסל לעסום עסום עם הדענים במל

ּוְאוּלֶם הַפֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתִּתּוֹ יָדָיו עַל חֵלֶצֵיו קָרָא:

״הוֹי, הוֹי, סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמֵעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶך בִּצְחוֹקוֹ, וַיּשָּׁא גַם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּצְבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַלְּחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מָרַח בַּצְצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מָרַח, וַיִּרָפֵא, וַיָּשָׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָראשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחֶנָה.

David Hofshi Medium

אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאדאכאלאםאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבךבכבלבסבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידןדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהךהכהלהםהמהןהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזזחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרזשזתז חאחבחגחדההחוחזחחחטחיחדחכחלחםחמחןחנחסחעחףחפחץחצחקחרחשחתח טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטדטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדףדפדאדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילדלכלללםלמלןלנלסלעלףלפלץלצלקלרלשלתל םאםבםגםדםהםוםזםחםטםיםךםכםלםםםמםןםנםסםעםףםפסץםצםקםרםשםתם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימךמכמלמםמממומנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינךנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסיססיסךסכסלסםסמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאץבץגץדץהץוץזץחץטץיץדץכץלץםץמץןץנץסץעץףץפץץץצץקץרץשץתץ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצךצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצצקצרצשצתצ קאקבקגקדקהקוקזקחקטקיקדקכקלקםקמקןקנקסקעקףקפקץקצקקקרקשקתק רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקרררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותזתחתטתיתדתכתלתםתמתותנתסתעתףתפתץתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל־טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק״ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובס־ פורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל ״היהודים האדמונים״ וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־ דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, יי"ש למ־כירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים־קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ״פיאַעטס״ - במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־ עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־ קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקד דוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ישראל!... הביטו לו - וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונות־ נים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְגַנּוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמַת הַצְּהֶרַיִם, וּשְׁנֵי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוּמָם מְרַאֲשׁוֹתָיו וּמְנַפְּנְפִים בִּמְנִיפּוֹת, לְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וַיְהִי אַדְ נָאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת עִינִי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲבֹר דְּבוֹרָה קְטַנָּה מְשׁוֹטֶטֶת, וְהִיא לֹא הִשְׁנִּיחָה בַּמְנִיפּוֹת, וַתְּרֵד וַתִּשִׁב עַל אַף הַמֶּלֶךְ וַתַּעַקְצָהוּ. וַיִּיקֵץ שְׁלֹמֹה וַיִּתֵּר מְמְקוֹמוֹ. וַיִּדֵע אֶת־ אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לוֹ, וַיִּחַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּאֵב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְנַב אַפּוֹ בְצֵשְׁה לוֹ, וַיְּבַקְשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־בַּת הַמֶּרִי לְנַסְּרָה כִּזְדוֹנָה; וַיְחַפֵּשׁ וַיְמַשִּׁשׁ - וְאֵינֶנָה, כִּי עַד כֹּה ועַד כֹּה וְהַפּוֹחֶזֶת נִמְלְטָה עַל נַפְשָׁה וַתֵּעֻלֵם. וְאַף הַמֶּלֶדְ עוֹדֶנּוּ תּוֹפֵחַ וְצָבָה מֵרֶגַע לְרָבֶּע, וַיִּפְרֹץ לָרֹב, עַד הֶיוֹתוֹ כְקשׁוֹא. וַיִּזְעף לֵב הַמֶּלֶדְ בְּקְרְבּוֹ וְכָל־פָּנִיו הָפְכוּ חֹמֶץ.

ְּנְאַף הַמֶּלֶךְ עוֹדֶנוּ תּוֹפֵחַ וְצָבֶה מֵרָגַע לְרָגַע, וַיִּפְרֹץ לָרֹב, עַד הֱיוֹתוֹ כְקִשׁוּא. וַיִּזְעף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּקַרְבּוֹ וְכָל־פָּנָיו הָפְכוּ חֹמֶץ. אָז יְצֵּנֶה הַמֶּלֶךְ בַּחֲמָתוֹ לְהַבְּהִיל אָלֵיו אֶת־כָּל־הַדְּבוֹרִים וְאֶת־כָּל־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּל־הַגִּזְרִים וְאֶת־כָּל־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּל־הַבְּל־הַבִּקוֹת הַדַּקוֹת הַדַּקוֹת מְן הַדַּקוֹת אֲשֶר בְּגַנּוֹ וֹאֲשֶר בְּלֵל־סְבִיבוֹתְיו, הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים. הַיַּנְּקוֹת הַבְּקוֹת וְהַדָּבוֹרִים וְכָּל־הַצְּרָעִים וְכָּל־הַיַּמְתוֹשִׁים וְלָתְיֹהָם לְמִינִהֶם לְמִינִהָם, וַיִּנְהָהוּ וֹבְּלּהַיְ מִקְנֵיה מִפְנֵיה מִפְּנִיה וְמָלְחוֹק, וַיִּרְדוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מְחֲנִוֹת מֵחֲנוֹת, הֲמוֹנִים, הְמוֹנִים, כְּכוֹרְבֵי הַשְּׁמֵים לְרֹב, מֵלְכָּה מַלְכָּה מִלְכָּה מִּלְבָּה מִלְכָּה מִוֹלְים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזִמְזְמִים, וְכָלֶם שׁוֹקְקִים, מִשְׁתָּאִים לָדַעת: מָה הַבְּרָוֹת מִרְזֹי, וְכַלֶּם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזִמְזְמִים, וְכָלֶם שׁוֹקְקִים, מִשְׁתָּאִים לָדַצַעת: מָה הַבָּבוֹי הַשְּׁתָּמִים, מְשְׁתָּה מַחֲנָה וּנְגִידוֹ, וְכָלֶם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזִמְזְמִים, וְכַלֶּם שׁוֹקְקִים, מִים לְבָלִם הִיּצִלְים בְּהוֹלִים, וְכָלֶם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מִּהוּלִים, וְכָלֶם בּהוּלִים, וְכָלֶם בּהוֹלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם בּחֹבְיּבוֹי הַעְלְתָּים, מִשְׁתָּה וְעַל מַה־זְּדְּהָתוֹ

ּוְהַפֶּלֶדְ בַּחֲרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

״הָס!״

וְדִמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פִּתְּאִם בְּכָל־הַמַחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אָכֵן גָּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עָצוּם וְרַב עַד מָאד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלֶּא עַד שֹׁפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּכְאֵבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּלִיַעל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִמַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לִבָּהּ, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶךְ כֹּהּ!״

ּוֹבֶאֱמוֹר הַמֶּלֶךְ ״כֹּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹּאד, כְּמַרְאֶה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עֹוַלַלְתֶּם לַמֶּלֶךְ!

ֶרֶגַע הֶחֱרִישׁוּ הַדְּבוֹרִים, כִּי נִדְהָמוּ מְאֹד מִפַּחד הַמֶּלֶדְ וְגַצֵּרְתוֹ; וְאוּלֶם בָּרָגַע הַשֵּנִי הִתְּאוֹשְׁשוּ מְעַט, וַתַּעֲבֹר הֶמְיָה חֲרִישִׁית מִמַּחֲנֶה אֶל מַחֲנֶה, הֶמְיַת מְבוּכָה וְתִּמְהוֹן לֵבָב; הוֹי, הוֹי, מִי וַמִּי עֲשָׂה אֶת הַתּוֹעַבָה? מִי הוּא זְ־זְּ־זֶה וְאֵי־זְ־דְּ־ זֵה הוּא?

ּוְעַד הֵם מְזַמְזְמִים חֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׂאָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה, וַתִּישַׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְּ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: ״הִנְנִי בְיָדְדָּ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְּ! אָנֹכִי הַחוֹטֵאת!״

״אַתְּּ{! - נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר - עַל אַף הַמֶּלֶדְּ? וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַף?״

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ! חָלִנָלה לְבַת אֲמֶתְדְּ מִפְּגֹעַ בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאנֶלֶת וִּמְבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמַדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְחִין בִּין אַף לְפֶרַח וּבִין אַף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתָחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַשָּאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחֲרֵי עִינֶיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נֶהְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּעִט אֵלֶיו לָמֹץ מִמֶּנוּ קֹרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ פְּגֵי הַמֶּלֶדְ נִגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִּם שְׁלֹשָׁה צִחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רָגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְּבִיב לְזָוִיוֹת שְׂפָתָיו כְּאִלוּ חָתְרָה לַעֲלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׁחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יָשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּעִינֵי הַמֶּלֶדְ. וְאוּלֶם הַמֶּלֶדְ זָכַר כְּרָגַע אֶת־עֻזּוּז אַפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמַר:

״וּמַה בְפִיף עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת? רוֹאָה אֲנִי כִּי שְׂפָתֵך אִתָּך. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מְנוֹחֶתָהּ כַּבוֹד.״

וַהַדְבוֹרָה הוֹסִיפָּה אֹמֵץ וַתִּדַבֶּר:

״ְלָלוּ יְהִי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְּאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פֶשַּׁע? תִּקְטַן וְתִּצְעַר נָא אֵפוֹא הַיּוֹם הַאֶּה בְּעִינִי הַמֶּלֶךְ גַּם חַטַּאת בַּת אֲמָתְךְּ הַדַּלָּה כִּקְטֹן שִׁכְלָהּ וִּכְצְעֹר יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּךְ אַדְּ הַפּעַם. וּמִי יוֹדֵע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמָצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.״ הַפֶּץ וּמוֹעִיל גַּם בִּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִׁיבוֹתִי גְמוּל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ.״

עוד הַדָּבָר בְּפִי הַכֶּּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פָּרְשָׂה כְּנַפַּיִם וְאֵינֶנָה.

וְאוּלֶם הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתִּתּוֹ יָדָיו עַל חֵלֶצֵיו קָרָא:

״הוֹי, הוֹי, סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמֵעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

ּוֹכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶך בִּצְחוֹקוֹ, וַיִּשָּׁא גֵּם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּצְבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַלְּחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מָרַח בַּצְצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מָרַח, וַיִּרֶפֵא, וַיָּשָׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָרְאשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחֶנָה.

אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאדאכאלאםאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבדבכבלבםבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידךדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהדהכהלהםהמהוהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזוחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרושזתז תאתבתגחדה החוחזה החטחית דת כחלה ם המחוח נחסת עתף תפחץ תצחק חרת שחתה טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטדטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילדלכלללםלמלולנלסלעלףלפלצלצלקלרלשלתל םאם בם גם דם הם ום זם חם טם ים דם כם לם םם מם ום נם סם עם ףם פם ץם צם קם רם שם תם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימדמכמלמםמממןמנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינךנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסיסחסטסיסדסכסלסםסמסןסנסססעסףספסאסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאאַביןגאַדץ האַואַזאַחאָטאַיץדאַכאַלאַםאַמאַואַנאָסאַעאַףאַפּאַץאַצאַקאַרץ שאַתאַ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצדצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצעקצרצשצתצ קאקבקגקדקהקוקזקחקטקיקדקכקלקםקמקןקנקסקעקףקפקץקצקקקרקשקתק רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקרררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותזתחתטתיתךתכתלתםתמתותנתסתעתףתפתץתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל־טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק"ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כוע־ סות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־ דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורס־ מים, ובספורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, יי"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי!...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים-קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ"פיאעטס" - במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוד ממיות בכל דקדוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ישראל!... הביטו לו – וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ות־ מרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

וְיָהָי הַיּוֹם וַיִּשְׁכֵב שְׁלֹמֹה תַּחָת תְּאֵנָה בְגַּנּוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמֵת הַצָּהֶרִים, וּשְׁנִי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוֹמֶם מְרַאֲשׁוֹתָיו וֹמְנַפְּנְפִים בְּמְנִיפּוֹת,לְהָשִׁיב מֵעֻלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וַיְהִי אַדְּ נֶאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת עִינִי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲבֹר דְּבוֹרָה קְטַנָּה מְשְׁלְמֹה וַיְּתַר מִמְקוֹמוֹ. קְטַנָּה מְשְׁלִמֹה וַיִּתַר מִמְקוֹמוֹ. קְטַבְּשְׁר נְצְשָׁה לוֹ, וַיִּחַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַבְּאֵב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְגַם אַפּוֹ בָּצֵק וַיָּאְדֵּם כְּרְמוֹן. וַיְבַּקִשׁ שְׁלֹמֹה וַיִּבְע אֶת־בַּת הַמֶּרִי לְנַשְּׁה לוֹ, וַיִּחַבְּשׁ וַיְבָּק שִׁי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְי בְּיִבְּי הַבְּיִבְ מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְנָב אַפּוֹ בָּצְקְנָה לְּיָשְׁה לוֹ, וַיְחַבְּשׁ וֹיְבְּקְשׁׁי וֹ וְבְבִּי הְבְּבִי הְבְּיִבְ הַ וְצְבָּה הַמְרָבוֹ וְכְּכִּי הָבְּבְי הָרְבִּי הָבְּבִי הְבִּי הַבְּבִי הְבְּבִי הְבְּבְּי וֹתְּבְּבְּ מְלִיבְ וְבִּבְּים בְּצִּבְר הְיִבְּים וְצָבֶה מֵרָגַע לְרָגַע, וַיִּפְרֵץ לָרב, עֵד הֵיוֹתוֹ כְקְשׁוֹא. וַיִּזְעף לֵב הַמֶּלֶדְ בְּתְבְּבוֹ וְכָל־בְּנִיוֹ הָפְּכִיוֹ הָפְּכִי הְבִּיּוֹתוֹ בְּבְיוֹת וֹבְּבִי תְּבְּבְּי וְבְבָּבְי וְנְבָּבְיוֹ הְבְּבִיוֹ הָבְּבְיוֹ הָבְּבְיוֹ הְבְּבְיוֹ הְיִבְבְּעוֹי הָבְּבִיוֹ הְבְּבְיוֹי הְיִבְּי הְיִבְיוֹ הְבְבְּיוֹ הְבְּבִי הְבְּבְּיוֹ הְנְבְּיוֹם בְּבְּיִיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבְּיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבְּיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבִיוֹ הְבְּבְיוֹ הְבְּבְּיוֹ הְבְבְּיוֹם בְיִבְּעִיוֹ הְבְּבְּיוֹ הְבִּבְּיִם בְּיִבְבְּיוֹם בְבְּצְיוֹ הְיִבְּיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְּבְּשְׁ בְּבְּבְיוֹם בְּבְּיִבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּבְּעְבִיוֹם עְּלָיוֹ בּוֹים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּיתְבְּבְּיוֹב וּנְבְיִים בְּבְּיוֹב בְּיִבְּעְבְּיוֹ בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיוֹבְיוֹב בְּבְיוּים בְּיְנִים בְּבְבְיוֹב בְּבְּיוֹב בְּבְיְבְבְיוֹם בְּבְיוֹבְיוֹי בְּבְבְיוֹ בְּבְיוֹם בְּיִבְּיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹב בְּבְבְיוֹב בְּבְבְיוֹ בְּבְבְּבְּיוֹבְיוֹי בְּוֹבְים בְּבְּבְיוֹבְבְּבְּים בְּבְיוֹבְיוּבְבְּעוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיבְיוֹם בְּבְּקְשִּיבְּבּיוֹבְיוֹב בְּמְלְבְּבְּבְיים בְּבְבְבְבְּבְי בְּבְבְיוּבְיוֹבְיים בְב

אָז יְצֵנֶּה הַמֶּלֶךְ בַּחֲמָתוֹ לְהַבְּהִיל אֵלָיו אֶת־כָּל־הַדְּבוֹרִים וְאֶת־כָּל־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּל־הַגּזִים וְאֶת־כָּל־הַגּּזִים וְאֶת־כָּל־הַבּּקוֹת הַדֵּקוֹת וְהַדַּקוֹת מִן הַדַּקוֹת אֲשֶר בְּנֵנוֹ ואֲשֶר בְּכָל־סְבִיבוֹתָיו, הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים. נֵיֶּלְרָדוּ מִקְּגִיהֶם וּמְכַּוְרוֹתֵיהֶם כָּל־הַדְּבוֹרִים וְכָּל־הַצְּרָעִים וְכָּל־הַיַּתוּשִׁים וְכָל־יָתֶר בְּגֵי הַזַּמְזוּמִים לְמִיגִיהֶם, וַיִּנְהְרוּ מֵשְרוֹב וּמֵרְחוֹק, וַיֵּרְדוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מַחֲנוֹת מַחֲנוֹת, הַמוֹנִים הַמוֹנִים, כְּכוֹרְבֵּי הַשְּׁמִים לְרֹב, מַלְכָּה מִבְּבָּה וּנְחִילָה, מַחֲנָה וּנְגִידוֹ, וְכֻלֶּם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזַמְזְמִים, וְכָלֶם שׁוֹקְקִים, מִשְׁתָּאִים לְדַצַת: מָה הַדְּבָר! מַה־זִּּדְיָה וְעַל מַה־זְּדָה!

ּוְהַמֶּלֶךְ בַּחֲרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

"הַס!"

וְדִמְמֵת אֱלֹהִים נָפְלָה פִּתְאֹם בְּכָל־הַמַחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כֻלֶּם כִּי אָכֵן נְּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עַצוּם וְרַב עַד מִאד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלֶּא עַד שֹׁפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּכְאֵבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּּלִיַעֵל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִפַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לִבָּה, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶדְ כֹּה!״

וּבֶּאֱמוֹר הַמֶּלֶךְ ״כֹּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹּאד, כְּמַרְאֶה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עֹוַלַלְתֶּם לַמֶּלֶךְ!

ּוְעַד הֶם מְזַמְזְמִים חֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׁאָה מְקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה, וַתִּישֵׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְּ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: "הִנְנִי בְיָדְךָּ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְּ! אָנֹכִי הַחוֹטֵאת!"

״אַתְּן! - נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר - עַל אַף הַמֶּלֶךְ! וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַף!״

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חָלָיָלה לְבַת אֲמָתְךְּ מִפְּגֹע בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאנֶלֶת וִּמְבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמַדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְּחִין בִּין אַף לְפָרַח וּבִין אַף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתַחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַשָּׁאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחְרֵי עִינִיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נָהְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּעט אֵלָיו לָמֹץ מִמֶּנוּ קֹרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ פְּגֵּי הַמֶּלֶךְ נְגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה צִּחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רֻגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְבִיב לְזָוִיוֹת שְּׁפָתָיו כְּאִלוּ חָתְרָה לַצֵּלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׁחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יַשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּצִינֵי הַמֶּלֶךְ. וְאוּלָם הַמֶּלֶךְ זָכַר כְּרָגַע אֶת־צֵזוּז אַפּוֹ וַיִּרְעִם פָּנִיו וַיֹּאמֵר:

״וֹמֵה בְפִיךְ עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת! רוֹאָה אֲנִי כִּי שְׂפָתֵךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מְנוֹחָתָהּ כָּבוֹד.״

וְהַדְבוֹרָה הוֹסִיפָה אֹמֶץ וַתְּדַבּר:

״וְלוּ יְהֵי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פָשַׁע? תִּקְטַן וְתִצְעַר נָא אֵפוֹא הַיּוֹם הַזֶּה בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חַטַּאת בַת אֲמָתְךְּ הַדֵּלָה כִּקְטֹן שִׁכְלָה וִכְצְעֹר יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּךְ אֵךְ הַפּעַם. וֹמִי יוֹדֵע אָם לֹא יָבֹא יוֹם וּמְצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ חַפֶּץ וֹמוֹעִיל גַּם בְּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִׁיבוֹתִי נְמוּל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.״

הַדְּבָרִים הָאֵלֶה הִצְּהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עַד כִּי סָרָה כִמְעַט מֵעָלֶיו כל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבְתִתּוֹ קוֹלוֹ בִּשְּׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֵר:

״אִי עַזַּת מֵצַח! הֲבָדְּ יִמְצָא הַמֶּלֶדְ חֵפֶּץ וּמוֹעִיל! אָם אַתְּ תִּגְמְלִי לוֹ! נוּסִי כְרָגַע, וְאָם אַיִּן....״

עוד הַדָּבָר בְּפִי הַמֶּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פָּרְשָׁה כְּנַפַיִם וְאֵינֵנָה.

וְאוּלֶם הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר הַחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתִּתּוֹ יָדָיו עַל חֲלֶצֵיו קָרָא:

״הוֹי, הוֹי, סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמַעְתֶּם! הִיא תָשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בִּצְחוֹקוֹ, וַיִּשָּׂא גֵּם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּעֲבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַלְחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מֶרַח בַּעֲצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מֶרַח, וַיִּרְפֵּא, וַיָּשֶׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָרְאשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכֵר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחָנָה.